

Protokoll från Kärnavfallsrådets rådsmöte nr 7/2013**Tid:** 09.00-15.30**Plats:** Näringslivets hus, Storgatan 19, Stockholm

Ledamöter: Carl Reinhold Bråkenhielm (CRB), ordförande
Karin Högdahl (KH), vice ordförande
Clas-Otto Wene (COW)
Jenny Palm (JP)
Lennart Johansson (LJ)
Mats Harms-Ringdahl (MHR)
Sophie Grape (SG)
Thomas Kaiserfeld (TK)
Willis Forsling (WF)

Sakkunnig: Ingvar Persson (IP)

Kanslichef: Holmfridur Bjarnadottir (HB)

Sekreterare: Johanna Swedin (JS)
Peter Andersson (PA)

1. Mötets öppnande, föredragningslista

Beslut: Föredragningslistan fastställdes och CRB förklarade mötet öppnat.

CRB hälsade SG välkommen till Kärnavfallsrådet. SG presenterade sig och sin forskning som bl.a. handlar om kärnämneskontroll.

2. Reflektioner från ledamöter

JP berättade om Utvecklingsplattformen för kraftsystemet, UP Kraft, där hon är ordförande. Energimyndigheten fördelar årligen 1,3 miljarder kronor i forskningsmedel. Fördelningen av forskningsmedlen sker med hjälp av en strategi kallad FOKUS. För att konkretisera FOKUS-arbetet finns 6 utvecklingsplattformar som ska hjälpa till med att precisera hur målen ska uppnås.

Plattformarna är:

- Utvecklingsplattformen för kraftsystemet, UP Kraft
- Energisystemstudier, UP System
- Byggnaden som energisystem, UP Bygg
- Energiintensiv industri, UP Industri
- Transportsektorn, UP Transport
- Bränslebaserade energisystem, UP Bränsle

COW har deltagit vid ett möte med SSM:s enhet för finansiell kontroll där "Successiv kalkylering för merkostnader" diskuterades.

KH har besökt SFR i Forsmark (SKB:s slutförvar för kortlivat radioaktivt avfall) tillsammans med en grupp geologistuderenter vid Uppsala universitet.

MHR: Har varit på studiebesök på Bristaverket i Sigtuna kommun. Läs mer om anläggningen [här](#).

TK har varit på det avslutande seminarium för InSOTEC-projektet (International Socio-Technical Challenges for implementing geological disposal) i Berlin 12 – 13 november. InSOTEC-projektet är finansierat med medel från Europeiska kommissionen via Euratom:s 7:e ramprogram för forskning och utveckling på kärnenergiområdet. Huvudsyftet med InSOTEC är att undersöka relationerna mellan tekniska och sociala utmaningar när det gäller hanteringen av radioaktivt kärnavfall, särskilt med hänsyn till geologisk slutförvaring. TK ingår i projektets styrgrupp. Projektet har pågått i tre år och har nu gått in i en andra fas då mer specifika fallstudier ska behandlas. Exempel på dessa är kopparkorrosionsfrågan i Sverige samt hur SKB International försöker sälja KBS-3 metoden till olika länder.

SG har deltagit i konferensen [Global 2013](#), International Nuclear Fuel Cycle Conference i Salt Lake City. Slutsats från konferensen är att fler har blivit mer positivt inställda till satsning på generation 4 reaktorer.

IP fortsätter med att leda juridiska kurser för Vattenfall.

WF arbetar med efterspelet från symposiet om de tekniska barriärerna, d.v.s. kapitel i rådets Kunskapslägesrapport 2014, rapport från symposiet och bidrar med text till rådets nyhetsblad från symposiet.

CRB: 14 november träffade CRB, tillsammans med KH, HB, JS och PA, Ansi Gerhardsson och Johan Anderberg från Strålsäkerhetsmyndigheten, för att diskutera respektive organisations arbete under 2014.

HB: Kärnavfallsrådets budget för 2014 har godkänts. HB påminde om att Rådet kan finansiera/delfinansiera mindre studier utförda på ledamöternas institutioner.

JS: Den 4 december ska JS till SFR tillsammans med CRB och representanter från miljödepartementet.

3. En översikt av rådets arbete 2014 och statusrapport från kansliet

HB presenterade verksamhetsplanen för 2014 och kansliets arbetsuppgifter under vintern/våren.

4. Synpunkter på rådets symposium om de Tekniska barriärerna 20–21 november

WF sammanfattade sina slutsatser från symposiet.

5. Undersökning bland riksdagens ledamöter om kunskap inom kärnavfallsfrågan

Kärnavfallsrådet har beställt en undersökning angående Riksdagsledamöternas kunskap i kärnavfallsfrågan. Ingrid Friberg från Samhällsinformation AB presenterade resultatet från undersökningen. 200 riksdagsledamöter har svarat på frågor och JP ska skriva en rapport om resultaten från undersökningen. En kortversion av denna rapport planeras att finnas med i rådets kunskapslägesrapport 2014.

6. Kunskapslägesrapport 2014

– presentation av respektive kapitel

WF presenterade sin text med arbetsnamnet "Korrosion, erosion och bergspänningar – Nya insikter om slutförvarets långsiktiga säkerhet".

KH presenterade sitt utkast till text med arbetsnamnet "Djupa borrhål – kunskapsstatus".

SG och LJ har läst SKBs rapport "Utveckling av snabba reaktorer. Påverkan på det svenska systemet för hantering av använt bränsle" författad av Hans Forsström. Anledningen till att rådet tittar specifikt på denna rapport är att Kunskapslägesrapport 2013 behandlade dessa frågor. SKB har dessutom skrivit om snabba reaktorer i sin informationstidning Lagerbladet. SG och LJ författar ett kapitel till Kunskapslägesrapporten 2014.

TK och CRB presenterade sina utkast till text till kapitlet "Översikt över samhällsvetenskaplig forskning ur ett EU och internationellt perspektiv". HB kommer att komplettera texten.

IP presenterade sitt utkast till text med arbetsnamnet "Den kommunala beslutsprocess och vetorätten".

COW, IP och LAS har skrivit text till kapitlet Finansiering och kostnadsberäkningar.

CRB och TK författar ett avsnitt med en samhällsvetenskaplig analys av den vetenskapliga kontroversen om kopparkorrosion.

7. Granskning av Fud-program 2013

Konsulten Övind Toverud, Bromma Geokonsult, som anlitas som projektledare för rådets Fud-granskning presenterade sitt förslag till granskningsplan.

Det är viktigt att rådet endast yttrar sig inom sitt kunskapsområde och avstår att yttra sig där expertkompetens saknas. Detta är viktigt eftersom alla i rådet ska ställa sig bakom granskningen.

Rådets granskning bör svara på frågan "vad behöver SKB komplettera med för att kunna bygga ett säkert slutförvar för använt kärnbränsle?".

Ett antal konsulter har anlitas för att hjälpa rådet.

8. SKB:s svar på Kärnavfallsrådet synpunkter om behov av kompletteringar

SKB har svarat på remissinstansernas önskemål om kompletteringar. I stora drag kan svaret sammanfattas med att SKB inte har för avsikt att komplettera med något av det som Kärnavfallsrådet efterfrågat.

IP föreslår att rådet bemöter SKB:s svar. Huvudsynpunkten i rådets yttrande ska vara att rådet **inte** delar SKB:s åsikt att det är praxis att miljödomstolen endast ska göra en övergripande bedömning av strålsäkerhetsfrågorna.

Beslut: IP författar ett förslag till yttrande som cirkuleras i rådet innan det skickas till miljödomstolen.

9. WM Symposium Phoenix, 2-6 mars 2014

CRB, IP och HB kommer att hålla föreläsningar vid detta symposium. Det kommer att bli en intressant konferens och "featured nations" är Finland och Sverige så CRB uppmanar rådsmedlemmarna att delta. [Länk till symposiet](#).

10. Övrigt

Kärnavfallsrådet har yttrat sig till Naturvårdsverket enligt Esbo-konventionen om miljökonsekvensbedömningsprogrammet för en alternativ kärnkraftsreaktor vid kärnkraftsanläggningen i Pyhäjoki, Finland. [Länk till yttrandet](#).

Rådets verksamhet 2014

28-29 januari	Rådsmöte 1
18 mars	Rådsmöte 2
19 mars kl. 18.00	Presentation av Kunskapslägesrapport 2014 i Östhammar
20 mars kl. 18.00	Presentation av Kunskapslägesrapport 2014 i Oskarshamn
6 maj	Rådsmöte 3
28 augusti	Rådsmöte 4
14-16 oktober	Rådsmöte 5 (Studiebesök)
3 december	Rådsmöte 6

Övriga viktiga datum

2-6 mars	WM Symposium Phoenix
15-19 juni	Symposium on Ethics of Environmental Health

Justeras:

Carl Reinhold
Ordförande

Vid protokollet:

Johanna Swedin
Peter Andersson
Sekreterare